

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 13. december 2021
Sagsnummer: 2021-606

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed besvarelse af spørgsmål 7 ad EEU alm. del af 12. oktober 2021 om landbrugsaftalen og elementer fra EU's landbrugsreform.

Rasmus Prehn

/

Jesper Wulff Pedersen

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 13. december 2021
FVM 130

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 7 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 12. oktober. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Spørgsmål nr. 7 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg

”Ministeren bedes oversende en oversigt – gerne i tabelform eller lignende – hvor det fremgår, hvilke dele af landbrugsaftalen af 4. oktober 2021, der udspringer af den foreløbige aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet om reformen af EU’s landbrugspolitik for 2023-2027, og hvilke dele, der udspringer af et dansk initiativ, og som eventuelt går videre, end hvad der er aftalt i EU-aftalen.”

Svar

Med reformen af EU’s landbrugspolitik for 2023-27 (landbrugsreformen) fastlægges en række elementer, der både omfatter krav og valgfrie komponenter. Rådet og Europa-Parlamentet vedtog formelt forordningerne til landbrugsreformen den 2. december 2021. De tre forordninger om den nye fælles landbrugspolitik blev offentliggjort i EU-Tidende den 6. december 2021.

Implementeringen af landbrugsreformen sker nationalt via den såkaldte strategiske plan. Her har Danmark mulighed for at indrette sig inden for rammerne af landbrugsreformen under hensyntagen til nationale forhold. Den strategiske plan skal godkendes af Kommissionen på baggrund af en helhedsvurdering.

Den grønne øremærkning af budgettet til den direkte støtte (søjle 1) på 25 pct. er fastlagt i landbrugsreformen. Selve udmøntningen i eco-schemes ordningerne og opfyldelsen af de 25 pct. fastlægges med den danske politiske aftale af 4. oktober 2021 om grøn omstilling af landbruget (indgået mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne) (landbrugsaftalen).

Danmark implementerer bruttoarealmodellen, der medfører, at naturen fremover kan udvikle sig på landbrugsarealerne uden reduktion i landbrugsstøtten. Bruttoarealmodellen er en mulighed i EU-reglerne, og det er op til den enkelte medlemsstat eventuelt at implementere.

Indsatser under eco-schemes i den direkte støtte (søjle 1) og i landdistriktspolitikken (søjle 2) understøtter den grønne omstilling af landbruget, særligt vedrørende miljø og klima. Med Landbrugsaftalen er det aftalt at overføre midler (fleksibilitet) fra søjle 1 til anvendelse i søjle 2 til grønne indsatser og til

etableringsstøtte til unge landbrugere. Landbrugsreformen giver mulighed for at overføre midler mellem søjlerne, mens det er et EU-krav, at der anvendes midler svarende til 3 pct. af budgettet i søjle 1 til brug for ”unge landbruger”-ordningen. Det er op til medlemsstaterne at beslutte, hvorvidt ordningen skal etableres inden for de muligheder, der er i henholdsvis søjle 1 eller 2.

Med den såkaldte konditionalitet fastlægger landbrugsreformen endvidere en række normer for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM), som udmøntes i konkrete krav, der er besluttet med den nationale aftale om grøn omstilling af landbruget. Konditionaliteten er de grundlæggende krav, som alle landbrugere skal opfylde for at få udbetalt landbrugsstøtten i søjle 1 samt arealstøtte under søjle 2. Konditionaliteten omfatter endvidere en række eksplicit angivne regler i direktiver og forordninger på f.eks. natur-, miljø- og dyrevelfærdsområdet, hvis overholdelse også udgør basiskrav for landbrugsstøtten.

I den danske implementering er det endvidere aftalt at afskaffe betalingsrettighederne. Det er ikke et krav i landbrugsreformen, at der skal ske en sådan udjævning af støtten, men at der skal ske en omfordeling af støtte. Når betalingsrettighederne afskaffes fra 2023, bliver der udbetalt et ens beløb per hektar i landbrugsstøtte. Dette giver en omfordeling af støttemidler mellem landbrugssektorerne. Derfor foretages der ikke yderligere tiltag vedrørende omfordeling af landbrugsstøtte.

Med Landbrugsaftalen er det aftalt at anvende muligheden for at give koblet støtte, hvor støtten udløses som følge af en bestemt produktion. Der er således tre koblede støtteordninger; henholdsvis slagtepræmien, ko-præmien og en støtte til arealer med kartoffelstivelse. De to sidstnævnte udfases i løbet af reformperioden, hvilket ikke kræves af EU-reglerne.

Der er endvidere afsat midler til lokale aktionsgrupper, hvilket er et krav, der følger af landbrugsreformen.

I tillæg til implementeringen af landbrugsreformen indgår der en lang række initiativer i landbrugsaftalen, som ikke følger af landbrugsreformen. Dette inkluderer bl.a. fastsættelse af et bindende reduktionsmål for landbrugets drivhusgasudledninger, en fond for plantebaserede fødevarer, midler til forskning og udvikling i f.eks. brun bioraffinering og gylletilsætningsstoffer samt flere strategier og specifikke krav til kvæg- og griseproducenter.

Der henvises i øvrigt til vedlagte oversigt over elementer i landbrugsaftalen og EU's landbrugsreform.

Rasmus Prehn

/

Jesper Wulff Pedersen

Øversigt over elementer i landbrugsaftalen og EU's landbrugsreform

EU's landbrugsreform	Krav	Mulighed
Bruttoarealmodel		X
Betalingsrettigheder afskaffes		X
Omfordelingsstøtte	X	
Konditionalitet inklusiv implementering af GLM-krav	X	
Søjle 1		
Direkte støtte	X	
Koblet støtte Slagtepræmie		X
Koblet støtte Ko-præmie		X
Koblet støtte Kartoffelstivelsespræmie		X
Eco-schemes	25 pct. grøn øremærkning	
Økologisk arealstøtte		X
Miljø- og klimavenligt græs		X
Ekstensivering med slæt på lavbundsgrøder		X
Målrettet regulering (søjle 2 i 2022-25)		X
Planteproduktion		X
Biodiversitet og bæredygtighed		X
Søjle 2	35 pct. grøn øremærkning	
Udtag af lavbundsgrøder		X
Kollektive virkemidler (med national medfinansiering)		X
Fosfor-vådområder		X
Fysiske vandløbsindsatser		X
Miljø- og klimateknologi		X
Grøn bioraffinering		X
Økologisk investeringsstøtte		X
Natura 2000		X
Lokale aktionsgrupper	X (5 pct. af søjle 2)	
Ø-støtte (Søjle 1 2022)		X
Unge landbrugere (Søjle 1 2022)	X (3 pct. af søjle 1)	

Indsatser udover EU's landbrugsreform i Landbrugsaftalen
Ny bedriftsmodel
Bovaer samt stoffet X
Forskning i gyllehåndtering
Pyrolyse
Støtte til ICROFS
Bioøkonomipanel og proteinstrategi
Plantefond
Second opinion
Ekspertgruppe for lavbund
Merbevilling udtag af lavbund
Reduceret hugst
Analyse marine virkemidler
Reduktionskrav for husdyrenes fordøjelse
Hyppigere udslusning af gylle